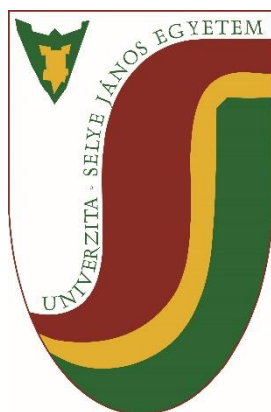

Univerzita J. Selyeho

Príkaz rektora č. 8/2022

Metodický sprievodca pre študentov

so špecifickými potrebami na UJS

Komárno 2022

Tento metodický sprievodca sa v súlade s čl. 44 ods. 1 a 3 Štatútu Univerzity J. Selyeho vydáva ako príkaz rektora. Metodický sprievodca je dokument, ktorý v súlade s § 100 zákona č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o VŠ“) a vyhlášky č. 458/2012 Z. z. o minimálnych nárokoch študenta so špecifickými potrebami sprístupňuje princípy vytvárania primeraných podmienok pre uchádzačov a študentov so špecifickými potrebami.

Čl. 1 Úvodné ustanovenia

Univerzita J. Selyeho (ďalej len „UJS“) v súlade s § 100 zákona o VŠ a Vyhlášky č. 458/2012 Z. z. o minimálnych nárokoch študenta so špecifickými potrebami vytvára všeobecne prístupné akademické prostredie a zodpovedajúce podmienky štúdia pre študentov so špecifickými potrebami bez znižovania požiadaviek na ich študijný výkon.

Čl. 2 Vyhlásenie o rovnosti príležitostí

UJS v zmysle platnej legislatívy a medzinárodných záväzkov a Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím zabezpečuje právo na vzdelanie pre všetkých. Osoby so špecifickými potrebami sú také osoby, u ktorých fyzické a mentálne schopnosti limitujú ich fungovanie v bežnom prostredí a bežných situáciách.

Čl. 3 Vymedzenie pojmov

1. Za študenta so špecifickými potrebami sa považuje študent:
 - a) so zmyslovým, telesným a viacnásobným postihnutím,
 - b) s chronickým ochorením,
 - c) so zdravotným oslabením,
 - d) s psychickým ochorením,
 - e) s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami,
 - f) s poruchami učenia.

Čl. 4 Charakteristika študentov so špecifickými potrebami

1. Na účel rozhodovania o priznaní štatútu študenta so špecifickými potrebami podľa príslušnosti k niektorej zo skupín uvedenej v § 100 ods. 2 zákona o VŠ sú jednotlivé kategórie charakterizované nasledovne:
2. Za študenta so **zmyslovým postihnutím** sa považuje študent s postihnutím zraku (nevidiaci, slabozraký) a/alebo sluchu (nepočujúci, nedoslýchavý):
 - a) *Nevidiaci študent* nedokáže pri štúdiu využívať zrak, pracuje s alternatívnymi formátmi študijných materiálov (v prístupnej elektronickej forme, v zvukovej forme, v bodovom písme, reliéfnej forme a pod.) a pri práci so študijnou literatúrou využíva asistenčné technológie pre nevidiacich (čítač obrazovky, hlasovú syntézu, braillovský riadok, rozpoznávací program, tlačiarne s reliéfnym výstupom, a pod.).

- b) **Slabozraký študent** dokáže používať zrak v obmedzenej miere, pri štúdiu pracuje so štandardnými formátmi študijných materiálov, ktoré si môžu vyžadovať modifikáciu (napr. zväčšenie písma učebného textu, úprava kontrastu písma a pozadia, a pod.), a pri štúdiu využíva kompenzačné pomôcky (napr. lupy) a asistenčné technológie (napr. zväčšovací program).
- c) **Nepočujúci študent a študent so zvyškami sluchu** pri komunikácii a získavaní informácií používa rozličné komunikačné formy. Primárnou môže byť posunkový jazyk, sekundárnou je hovorený jazyk, resp. primárnou formou je hovorený jazyk za použitia ďalších kompenzačných mechanizmov (odzeranie). Pri štúdiu používa kompenzačné pomôcky (načúvací aparát, kochleárny implantát, rádiový komunikačný systém a pod.) a podporné služby (tlmočník, zapisovateľ).
- d) **Nedoslýchavý študent** pri komunikácii a získavaní informácií používa zväčša hovorený jazyk za podpory rozličných kompenzačných pomôcok (napr. načúvacie aparáty, kochleárny implantát, komunikačné systémy, a pod.) a ďalších komunikačných foriem a technických pomôcok (odzeranie). Do tejto skupiny zaraďujeme aj osoby s postlingválnym sluchovým postihnutím, u ktorých komunikačnou formou je hovorený jazyk.
3. Za študenta s **telesným postihnutím** sa považuje študent s postihnutím dolných končatín a postihnutím horných končatín, jemnej motoriky:
- a) **Študent s postihnutím dolných končatín** (nedokáže samostatne chodiť) má preto obmedzenú schopnosť pohybu. Pri presune používa podporné pomôcky (napr. barle, chodítko) a/alebo invalidný vozík (mechanický alebo elektrický). Môže vyžadovať asistenčnú pomoc druhej osoby.
- b) **Študent s postihnutím horných končatín** má obmedzené schopnosti písať a robiť si poznámky, narábať so študijnými materiálmi a s technológiami. Môže vyžadovať asistenčnú pomoc druhej osoby.
4. Za **študenta s viacnásobným postihnutím** sa považuje študent, ktorý má dva, resp. viac druhov zdravotného postihnutia, ktoré limitujú jeho schopnosť študovať v štandardnom režime, pretože ho obmedzujú v prijímaní, spracovávaní a odovzdávaní informácií a/alebo v samostatnom pohybe a orientácii.
5. Za **študenta s chronickým ochorením** sa považuje najmä študent s cystickou fibrózou, epilepsiou, sklerózou multiplex, po transplantácii orgánu alebo tkanív, srdcovo-cievny ochorením, neurologickým ochorením, ako i s inými progresívnymi ochoreniami, čo môže vyžadovať častú, resp. dlhodobú a nepravidelnú práceneschopnosť alebo negatívne ovplyvňovať schopnosť štúdia v bežných podmienkach.
6. Za **študenta so zdravotným oslabením** sa považuje dlhodobo chorý študent s následnou rekonvalescenciou alebo so zníženou odolnosťou voči chorobám, či tendenciou k recidíve choroby alebo študent s ohrozením zdravia v dôsledku vplyvu nevhodného prostredia, nevhodného životného režimu, nesprávnej výživy.
7. Za **študenta so psychickými ťažkosťami alebo ochorením** sa považuje študent, u ktorého aktuálny psychický stav alebo dlhodobejšia porucha psychického zdravia ovplyvňuje schopnosť plniť si študijné povinnosti v štandardnom režime (problémy s organizovaním štúdia a manažovaním svojich študijných povinností).

8. Za **študenta s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami** sa považuje najmä študent s poruchou autistického spektra bez mentálnej retardácie (napr. Aspergerov syndróm), ktorý ovplyvňuje jeho schopnosť plniť si študijné povinnosti v štandardnom režime.
9. Za **študenta s poruchami učenia** sa považuje študent s dyslexiou, dysortografiou, dysgrafiou, dyskalkúliou, a pod. Špecifické poruchy učenia je všeobecný termín označujúci skupinu porúch prejavujúcich sa výraznými ťažkosťami pri čítaní, písaní, počítaní, počúvaní a komunikácii.

Čl. 5

Práva, nároky a zodpovednosť uchádzača o štúdium so špecifickými potrebami

1. Uchádzačovi o štúdium so špecifickými potrebami sa odporúča kontaktovať koordinátora za účelom poradenstva pri výbere odboru štúdia a rozsahu podporných služieb na VŠ. Uchádzač poskytne koordinátorovi dostatočné informácie o svojich obmedzeniach a špecifických potrebách.
2. Uchádzač so špecifickými potrebami vykoná samostatné rozhodnutie o konečnom výbere odboru a študijného programu a vlastných predpokladov na zvládnutie študijných povinností.
3. Pred prijímacím konaním:
 - a) Ak je súčasťou overovania schopností na štúdium prijímacia skúška, uchádzačovi so špecifickými potrebami sa na jeho žiadosť na základe vyhodnotenia jeho špecifických potrieb určí forma prijímacej skúšky a spôsob jej vykonania s prihliadnutím na jeho špecifické potreby.
 - b) Uchádzač o štúdium v dostatočnom predstihu (minimálne 1 mesiac pred konaním prijímacích skúšok) kontaktuje koordinátora za účelom zabezpečenia primeraných podmienok pri prijímacej skúške.
 - c) Na základe písomného návrhu koordinátora dekan príslušnej fakulty v spolupráci s koordinátorom je povinný zabezpečiť prijímaciu skúšku s prihliadnutím na špecifické potreby uchádzača.

Čl. 6

Štatút študenta so špecifickými potrebami

1. UJS plne akceptuje právo na ochranu osobnosti svojich študentov a preto status študenta so špecifickými potrebami udeľuje len na základe žiadosti študenta. **Žiadosť pre získanie štatútu študenta so špecifickými potrebami** a súhlas s vyhodnotením špecifických potrieb adresuje koordinátorovi. Požiadať o status študenta so špecifickými potrebami je možné hocikedy počas štúdia.
2. **Študent UJS predkladá koordinátorovi** na účely vyhodnotenia jeho špecifických potrieb a určenia rozsahu podporných služieb štúdia Odborné stanovisko k špecifickým potrebám študenta UJS, ktorý obsahuje vyjadrenie **lekára, odborného lekára, psychológa, logopéda, školského psychológa, školského logopéda** alebo **špeciálneho pedagóga**.
3. Koordinátor podľa Odborného stanoviska k špecifickým potrebám študenta UJS vyhodnotí špecifické potreby študenta a určí návrh rozsahu podporných služieb štúdia pre daného

študenta. Na základe toho napíše Návrh na uznanie štatútu študenta so špecifickými potrebami dekanovi príslušnej fakulty. Návrh prispôsobí koordinátor na konkrétne špecifické potreby daného študenta.

4. Na základe Návrhu na uznanie štatútu študenta so špecifickými potrebami dekan prizná študentovi status študenta so špecifickými potrebami vo forme rozhodnutia. Rozhodnutie sa doručí študentovi osobne, alebo poštou do vlastných rúk. Po prevzatí rozhodnutia koordinátor zaeviduje status študenta do Akademického informačného systému UJS.
5. Koordinátor po zaevidovaní oznámi status študenta so špecifickými potrebami a jeho špecifické nároky kompetentným:
 - a) prodekanovi pre vzdelávanie a starostlivosť o študentov,
 - b) študijnému oddeleniu,
 - c) katedrám, ktoré podľa študijného plánu dotknutého študenta sa zúčastnia na výučbe študenta,
 - d) riaditeľovi Univerzitetnej knižnice UJS,
 - e) riaditeľovi Študentských domovov UJS (ďalej len „ŠD“), ak študent býva alebo plánuje bývať v ŠD, pričom koordinátor dbá aj na práva študenta na ochranu osobnosti.

Čl. 7

Práva a zodpovednosť študenta so špecifickými potrebami

1. Študent so špecifickými potrebami počas štúdia na UJS má právo na:
 - a) zabezpečenie možnosti využívať špecifické vzdelávacie prostriedky,
 - b) individuálny prístup vysokoškolských učiteľov,
 - c) individuálne vzdelávacie postupy, najmä individuálna výučba vybraných predmetov pre študentov so zmyslovým postihnutím,
 - d) osobitné podmienky na vykonávanie študijných povinností bez znižovania požiadaviek na študijný výkon,
 - e) odpustenie školného pri odôvodniteľných prípadoch, ak ide o štúdium dlhšie ako štandardná dĺžka príslušného študijného programu.
2. Študent so špecifickými potrebami počas štúdia na UJS je zodpovedný za:
 - a) informovanie univerzitného koordinátora o svojom zdravotnom znevýhodnení, prípadne o zmenách zdravotného stavu,
 - b) dodržiavanie študijného poriadku univerzity a vnútorných predpisov UJS a iných všeobecne závažných právnych predpisov,
 - c) dodržiavanie podmienok obsiahnutých v rozhodnutí o zaradení do evidencie študentov so špecifickými potrebami a priznaní primeraných úprav a podporných služieb,
 - d) účasť na vyučovaní, plnenie študijných povinností, výsledky svojho štúdia,
 - e) predloženie pravdivých vierohodných podkladov potrebných pre dokumentovanie zdravotného znevýhodnenia a/alebo poruchy učenia.

Čl. 8.

Práva a zodpovednosť vysokej školy

1. **UJS má právo:**

- a) chrániť akademické štandardy, ktoré sú špecifikované v schválenom akreditačnom spise študijného programu a profile absolventa,
- b) požadovať, aby vedomosti, kompetencie a zručnosti uchádzača a študenta so špecifickými potrebami spĺňali požiadavky na úroveň štúdia na VŠ,
- c) vyžadovať od študenta, ktorý z dôvodu svojich špecifických potrieb žiada o podporu, primerané úpravy alebo podporné služby, predloženie dokumentácie jeho stavu,
- d) neudeliť štatút študenta so špecifickými potrebami, ak študent nepredloží požadovanú dokumentáciu.

2. UJS nesie zodpovednosť za:

- a) vytváranie všeobecne prístupného akademického prostredia,
- b) zvyšovanie prístupnosti študijných programov, služieb a aktivít pre čo najširší okruh študentov,
- c) zabezpečenie primeraných opatrení na odstraňovanie existujúcich bariér, predchádzanie tvorbe nových bariér a kompenzovanie dôsledkov bariér akademického prostredia,
- d) zabezpečenie finančných prostriedkov na vytváranie primeraných podmienok pre štúdium študentov so špecifickými potrebami.

Čl. 9

Pôsobnosť koordinátora pre študentov so špecifickými potrebami

1. Na UJS pôsobí koordinátor pre študentov so špecifickými potrebami s univerzitnou pôsobnosťou (ďalej len koordinátor) ktorého vymenúva rektor. Kontakt na koordinátora pre študentov so špecifickými potrebami na UJS:
Mgr. Bc. Zoltán Ulbrik, sih@ujssk.sk
 Webová adresa: <https://www.ujssk.sk/sk/studium/studenti-so-specifickymi-potrebami.html>
2. Pôsobnosť koordinátora je najmä:
 - a) aktívne sa podieľať na identifikovaní študentov z pohľadu, či sú alebo môžu byť študentmi so špecifickými potrebami,
 - b) vyhodnocovať špecifické potreby študentov, rozsah zodpovedajúcich podporných služieb a podieľať sa na ich zabezpečovaní,
 - c) zabezpečovať spoluprácu so zamestnancami UJS, s univerzitnými pracoviskami a fakultami UJS, najmä poskytovaním informácií a poradenstva v súvislosti so špecifickými potrebami študentov,
 - d) vykonávať alebo zabezpečovať poradenstvo pre študentov so špecifickými potrebami,
 - e) zabezpečovať podporné služby pre študentov UJS so špecifickými potrebami a koordinovať realizáciu týchto služieb,
 - f) každoročne podávať návrh na použitie finančných prostriedkov na podporu štúdia študentov so špecifickými potrebami, najmä na zabezpečenie materiálno-technických pomôcok a vybavenia,
 - g) každoročne predkladať vedeniu UJS správu o podmienkach využívania podporných služieb vysokej školy.

Čl. 10

Technické podmienky pre študentov so špecifickými potrebami

1. Budova **Konferenčného centra** Univerzity J. Selyeho je riešená ako bezbariérová. Študenti so špecifickými potrebami a ťažko zdravotne postihnuté osoby majú vyhradené parkovacie miesta v blízkosti vchodu do budovy. V budove majú k dispozícii výťah. Takisto v budove sa nachádza Univerzitná knižnica a Univerzitná jedáleň, ktoré majú tiež bezbariérový prístup.

2. Do **Študentského domova Čajka** je zabezpečený bezbariérový prístup. Študenti so špecifickými potrebami majú možnosť požiadať o prednostné ubytovanie. V budove majú k dispozícii výťah.

3. **Budova Pedagogickej fakulty** je riešená ako čiastočne bezbariérová. Vstup do budovy je bezbariérový, študenti majú k dispozícii výťah.

4. V budove **Fakulty ekonomiky a informatiky** pre telesne zdravotne postihnuté osoby je k dispozícii schodolez.

Čl. 11

Mobilitné programy pre študentov so špecifickými potrebami

Študenti so špecifickými potrebami v opodstatnených prípadoch môžu požiadať o finančnú podporu nad rámec grantu.

Čl. 12

Informovanie vysokoškolského učiteľa

Vysokoškolský učiteľ je informovaný o študentovi so špecifickými potrebami po získaní tohto štatútu. Informácie o rozsahu a charaktere podporných služieb získa od študenta so špecifickými potrebami, ktorý sa preukáže rozhodnutím o priznaní štatútu študenta so špecifickými potrebami a spoločne si dohodnú podmienky uplatňovania primeraných úprav a podporných služieb.

Čl. 13

Záverečné ustanovenie

1. Metodického sprievodcu pre študentov so špecifickými potrebami na UJS vydáva rektor ako príkaz rektora po prerokovaní v Kolégiu rektora UJS.
2. Tento príkaz rektora - Metodický sprievodca pre študentov so špecifickými potrebami na UJS nadobúda platnosť a účinnosť dňom 22. apríla 2022.

V Komárne 22. apríla 2022

Dr. habil. PaedDr. György Juhász, PhD.
rektor UJS